

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

20. Dies Aprilis. Non est prudentis odisse errantes; alioquin ipse sibi odio erit. Seneca epist. 99.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

non solum in seruo, verum est illud Satyrici: *Lingua mali, pars pessima serui*. Sed in plerisque etiam liberis, quibus nihil pejus dedit Natura, quam linguam. Bella, doli, adulteria, corruptelæque omnes penè cessarent; nisi lingua, malum semen & spargeret, & foveret. Interim dum aliorum laceratis contumeliis, impeteris opprobriis, fit tibi in solatium illud, quod panxit fœlici venâ Potëta metrum:

Ladere nulla probum possunt, mordentia probra.

20. DIES APRILIS.

Non est prudentis odisse errantes; alioquin ipse sibi odio erit. *Seneca epist. 99.*

Odium I.
proximi.

Quia ex Justitia debetur proximo Amor: hinc oppositum illi est vitium Odium. Est porro odium, partus futurarum; virus pacis; matrix discordiarum; civile naturæ bellum; officina ærumnarum, contagies scelerum; gymnasium maleficientiæ, alvearium fellis; parricida charitatis, proditio universi. Nec tantum est unum malum, sed syllabus malorum. Per odium, sacrilegio offendimus naturam contra fas, & ordinem mundi, cujus membra omnia Sacramento amoris consistunt, & se quasi amando sustinent. In primis, elementa, licet æmulis ferantur incuribus, se tamen diligunt: ne sibi noceant, recedunt in remota; ut sic, quoad possint, rixæ occasionem vitent: malunt loco cedere, malunt fugere, quam repugnando vince.

vincere. Ignis omnium acerrimus, ultrò, ne pugnet, ne rixetur, exulat : fugit ferè nostrum orbem, ne vicina vi lædat, sed remota foveat. Terra humillimo libenter gaudet loco, ut imperturbatum æthera relinquat. Aqua non gravatè decedit de sua sede, & sicut, ut terram conspicuam cœlo exhibeat, & ignem securum. Ipsa Natura, dulci omnia copulavit amplexu, amatoriam colligavit catenam. Nescit in primis elementa, amicam quadam qualitate, instar annuli annullo coherentia : dein suavissimam istam catenam per animalium corda duxit; amore, & similitudine omnia constringit : stellarum choreas in cœlo, volucrum examina in aëre, armenta bouum in pratis, greges pecudum in montibus, catervas cervorum in nemoribus; turmas ferarum in sylvis, amatorius quidam spiritus cogit.

II. Solum, istam venerandam naturæ catenam, rumpit odium : istud violat sanctum pacis fœdus, ipsi cœlis maximè venerandum. Omnis in charitate fundata Natura est, odit solum odium. Illud tamen, quod naturæ sic adversatur, homini, qui est primum decus naturæ, quam est familiare? Cùm tamen nihil sit nisi unum, quod odio est dignum, si quæras, quid illud sit? Est, quod omnes fugiunt, & tamen omnes consecretantur, Malum, sed nihil in natura est malum, & nemo natura sua facit mala. Ipse Deus, perspicacissimo lustrans obtutu universum Naturæ censum, omnia vidit valdè bona : Igitur extrà naturam, malum est, & est contra ipsam, contra ordinem suum, contra harmoniam, quam ratio dispensat. Cùm porro nullum sit verè malum, nisi peccatum, præter illud nihil est odio dignum; quia
illo

illo nihil est indignius. Istud duntaxat nos lædit: istud est fulmen præposterum, ab Inferis emissum, istud est exilium mentis, quo à se exulat, istud ipsam examinat animam, istud stupor mundi, istud horror naturæ, istud monstrum rationis, istud odii scopus.

III. Hic tamen cautè utendum odio, ne abutaris. Peccavit in hoc Timon, qui omnes homines oderat: malos meritò dicebat se odisse, quia mali, cæteros, quia malos non oderant: peccatum censebat non odisse peccantes: Error fuit, si quis velit odisse peccantes, ipse sibi necesse erit, sit odio. Oporteret hic subtiliter discernere malitiam à malo. Quare in alienis peccatis, minus, vel cautius est indulgendum odio, ne indignaturi factis humanis, indignentur hominibus. Nunquam amandum est alienum scelus, sed nunquam tamen odio habendus est sceleratus: dignior est miseratione, quàm indignatione, quò magis scelestus, non est magis odio dignus, sed misericordiâ. Qui magis ægrotat, est magis miser. Quod si transferas in homines odium, certum tibi impendet exitium: subitò enim odium subit, importunè manet, lentè, aut vix exit: magna vi evelli opus est, fortissimas radices agit. Quare, ut coram Deo sis reus, non opus est, armes ad pugnandum manus: vel quæras, ut hosti noceas toxicum: satis est, vel animo concepisse odium. Undè si Gregorio fides: (a) *Non potest hominem odisse, qui Deum amat, nec potest Deum amare, qui hominem odit.* Proclivè est malos odisse, quia mali sunt: rarum autem & pium, eosdem ipsos diligere, quia homines sunt. Vis tuum sit cælo, & cæli Domini acceptum odium? Accipe odii

(a) l. 10. Mor.

Aprilis.

Tessera.

301

odii rectè usurpandi artem ab Augustino: (a) *Opor-*
et, ut oderis in te opus tuum, & ames in te opus Dei.

Hanc igitur altè animo reconde sententiam:

Proximi amans odium, te reddit caelo odiosum.

21. DIES APRILIS.

Non amas in inimico, quod est; sed quod
vis, ut sit. *Sanctus Augustinus Tractat. 1.*
in epist. Sancti Ioan.

Inimicitia. I.

EX odio, dum inter duos est re-
ciprocum, nascitur, velut ex pes-
simo ovo, pessimus pullus, Inimi-
citia. Hanc quisquis in animo
diu fovet, proximus exitio. Quia illi, quibus ita
occalluit vitium odii, ut nunquam velint deponere
inimicitias, semper volunt odisse inimicum, nun-
quam sepelire offensas, nunquam ignoscere offen-
denti, & parcere offenso, semper vindictas spirare,
donec ferè expirent: qui sunt tam immisericores,
non est, quod in novissima hora sperent misericor-
diam, est quod timeant Justitiam. Nimis est arduam,
& ideò rarum, ubi per omnem vitam aeternis homo
assuevit odiis; tunc cum desinendum est vivere, de-
sinere odisse: tunc simul, & semel simultates pone-
re, malevolentiam abjicere, & redire cum eo in gra-
tiam, quem paulò antè diris omnibus, diro animo
devovisti, illum admittere in amicitiam, quem antea
morti destinasti victimam: tunc, cum ipse morti ca-
dis victima. Difficile erit eo articulo exulceratam

men-

(a) *Tr. 12, in Ioan.*